

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТИ

ФИЛОСОФИЯ ЖӘНЕ САЯСАТТАНУ ФАКУЛЬТЕТИ

ФИЛОСОФИЯ КАФЕДРАСЫ

**ҚАЗАҚ ФИЛОСОФИЯСЫНЫҢ ТАРИХЫ
ПӘНІ БОЙЫНША ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАННЫҢ СҮРАҚТАРЫ**

3 кредит

бакалавриат, 2 курс, к/б

Құрастырған: Габитов Т.Х.

Алматы, 2023

Корытынды емтихан бағдарламасы Философия кафедрасының
кафедра мәжілісінде қаралды және мақұлданды

Хаттама № 1 «___» ____ 2023 ж.

Философия кафедрасының

менгерушісі _____

Құранбек Ә.А.

Эссе-емтихан ережелері

Эссенің орындалатын тақырыптары «Универ» жүйесіне алдын ала жүктеледі. Емтиханның мақсаты: бакалавриатта алған білімдерін, дағдыларын толықтыру мақсатында және бакалавриат бағдарламасында нақты білімдерін нақтылау үшін арналған бағдарлама болып табылады. Бағдарлама студенттерге негізгі фундаментальді оқу жоспарына және мәдениеттанудың типтік бағдарламасына сәйкес келеді.

Эссенің құрылымы: кіріспе, теориялық баяндама, тарихи мысалдар, өзіндік тәжірибе. Студент тақырыпқа байланысты қосымша материалдарды жүктей алады. Жазбаша жауап пен қосымша материалдар антиплагиатпен тексеріледі.

МАЗМҰНЫ

Қазақ философиясының тарихы бойынша емтиханының мақсаттары мен міндеттері

Емтиханың мақсаты: бакалавриатта алған білімдерін, дағдыларын толықтыру мақсатында және магистратура бағдарламасында нақты білімдерін нақтылау үшін арналған бағдарлама болып табылады.

Бағдарлама студенттерге негізгі фундаментальді оқу жоспарына сәйкес мәдениеттанулық базалық пәндерді ұсынады, сонымен қатап алған білімді және негізгі әдістерді мәдениеттанулық анализ және оның міндеттерін шешуге қолдана білу.

Емтихан тақырыптары

1 вариант

1. Қазақстан философиясына басқа мәдениеттердің әсері.
2. Түркілік философияның қалыптасуы
3. Тарихи-философияның мұраның мәні. Шығыс пен Батыс мәдениеттер диалогы.
4. Евразиядагы көшпендерділер философиясы
5. Қазақ философиясының көрнекіті өкілдері: Шоқан Уалиханов, Ұбырай Алтынсарин и Абай Құнанбаев.
6. Әлемдік өркениеттегі қазақ философиясының орны. Қазақстан мәдениетінің тарихы концепциясы және евроцентризмді сынау.
7. Прототуркілер философиясы.
8. Әлемдік өркениеттегі түркі философиясы орны.
9. Қазақстан Республикасындагы мәдени-әлеуметтік жағдайларды философиялық талдау.
10. Қазақ философиясын батыстандыру.
11. Қазақстан Республикасындагы рухани жаңғыру бағдарламасы..

2 вариант

- 1 Қазақ философиясы тарихын ғылым ретінде қалыптасуын сипаттаңыз.
- 2 Қазақ философиясы тарихының типологиялық сипаттамасын көрсетіңіз.
- 3 Архаикалық мәдениеттің Қазақстан жеріндегі ерекшелігін анықтаңыз.
- 4 «Қазақ философиясы» түсінігіне анықтама беріңіз.
- 5 Көшпендердің космологиялық түсініктеріне семантикалық талдау жасаңыз.
- 6 Суфизмді ислам философиясы феномені ретінде анықтаңыз
- 7 Мәдениет философиясының контексті мен генезисіне мәдени талдау жасаңыз
- 8 Қазіргі кезеңдегі жаңа мәдениет философиясының мақсаттарын ашып көрсетіңіз
- 9 Мәдениет философиясындағы XX ғдан XXI ғғасыр аралығындағы методологиялық жағдайларға жаңаша сипаттама жасаңыз
- 10 Қазіргі мәдениет философиясының проблемасын, мәдени философиялық өзгешеліктерін ашып көрсетіңіз
- 11 . Қазақ мәдениетінің діни жүйелерін талданыз
- 12 Ұлы даладагы номадтық тұжырымдамаларды кросс-мәдени тәсілмен мағыналарын ашып көрсетіңіз
- 13 Абайдың «Қара сөздерін» және олардың моралдық мәнін кестелік түрде көлтіріңіз

14 Ежелгі түріктердің космогониялары және мифологиялары белгілерін кросс-мәдени тәсілмен мағыналарын ашып көрсетіңіз

Білімді бағалау критерийлері

Пән бойынша талапкер келесі құзыреттіліктеге ие болуға тиісті:

- зерттеудің жаңа әдістерін дербес үйренуге, өзінің кәсіби қызметі бойынша ғылыми және ғылыми-өндірістік, профильді өзгерістерді, қоғамдағы туындастын мәселелерді шешуге қабілетті болуы керек.

- кәсіби бағдары бойынша шешім қабылдауға жауапкершілікке дайын болу, мәселелік жағдайды шеше білу, стандарттан тыс шешімдер қабылдауға қабілетті, мәселелік жағдайларды шешуге қабілеттілік.

- мәдениеттанулық, әлеуметтік-сағаси және ғылыми әдебиеттерді дербес талдауға, қоғамның әлеуметтік экономикалық және рухани дамуындағы үдерістерді ғылыми талдау негізінде болжамдар мен ұсыныстар жасауға қабілеттілік;

- стандартты кәсіби міндеттерді шешу дағдысын, логикалық және сынни ойлатуды дамыту, шешімнің дәйектілігін айқындау, ауызша және жазбаша формада ойын дұрыс және логикалық негізінде айқындау, ақпараттық және білім беру технологиясы негізінде өз білімін жетілдіру, ақпарат және жасапмаз шешімдерді іздестіру, кәсіби және жеке тәжірибесін кемелдендіру.

Білімді бағалау шкаласы:

Бағаның әріптік эквиваленті	Бағаның сандық эквиваленті (GPA)	Балл %	Дәстүрлі жүйеде бағалау
A	4	95-100	"Өте жақсы"
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	
B	3	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2	65-69	
C-	1,67	60-64	"Қанағаттанарлық"
D+	1,33	55-59	
D	1	50-54	
F	-	0-49	"Қанағаттанарлықсыз"
I	-	-	"Пән аяқталмаған"
W	-	-	"Пәннен бас тарту"
AW	-	-	"Пәннен шығарылған"
AU	-	-	"Пән тындалды"
P/NP (Pass / No Pass)	-	65-100/0-64	"Есептелді/ есептелмәді"
W (Withdrawal)	-	-	"Пәннен бас тарту" (GPA есептегендеге ескерілмейді)
AW (Academic Withdrawal)	-	-	"Академиялық себептермен пәннен босату" (GPA есептегендеге ескерілмейді)
AU (Audit)	-	-	"Пән тындалды" (GPA есептегендеге ескерілмейді)
R (Retake)	-	-	"Пәнді қайтадан оқу"

			(GPA есептегендеге ескерілмейді)
Атт.	-	30-60 50-100	"Аттестатталды" (GPA есептегендеге ескерілмейді)

Ұсынылатын әдебиеттер тізімі:

Әдебиет:

Философия: Оқулық, ұжымдық монография – Алматы: Лантар Трейд, 2019. ISBN 978-601-250-155-1. – 416 б.

Жаһандану және Қазақстанның заманауи мәдениеті: ұжымдық монография. – Алматы: Қазақ университеті, 2019. –334 б. ISBN 978-601-04

Дәстүрлі және заманауи қазақ мәдениеті. Хрестоматия (Электрондық кітап). Авторлар ұжымы. Традиционная современная культура Казахстана. Коллектив авторов. - Алматы: Қазақ университеті, 2018.

Фабитов Т.Х. Қазақ философиясының тарихы: Оқулық (КР БФМ РОӘК). – Алматы: Эверо, 2018. – 343 с.

Мәдени-философиялық энциклопедия. Авторлар ұжымы – Алматы: Лантар Трейд, 2019. – 344 б.

Қазақстан руханияты мен мәдени ескерткіштерінің энциклопедиясы. Авторлар ұжымы. - Алматы: Қазақ университеті, 2018. – 298 б.

Интернет-ресурстар:

- <http://www.countries.ru>
- <http://www.gumer.info>
- <http://www.russianculture.ru/>

<http://vspu.org>

«Қазақ философиясы» курсының жазбаша тапсырмасы (АБ 100%-ның 25%)

Критерий	«Өте жақсы» 20-25 %	«Жақсы» 15-20%	«Қанағаттанарлық» 10-15%	«Қанағаттанарлықсыз» 0-10%
«Қазақ философиясының сұқбат аймағы» теориялары мен тұжырымдамалары н түсінүі	Қазақ философиясы туралы теорияларды, тұжырымдамаларды терең түсіну. Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер (дәйексөздер) беріледі.	Қазақ философиясы курсының теориялары мен тұжырымдамаларын түсініу. Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер (дәйексөздер) беріледі.	Қазақ философиясы курсы туралы теориялар мен тұжырымдамаларды шектеулі түсіну. Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер (дәйексөздер) беріледі.	Қазақ философиясы курсытуралы теорияларды, тұжырымдамаларды үстірт түсіну/ түсінбеушілік. Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер (дәйексөздер) берілмейді.
«Қазақ философиясы» курсының негізгі мәселелерін үғынуы	«Қазақ философиясы» курсынегізгі үғымдарын Қазақстан мәнмәтінімен жақсы байланыстырады. Аргументтерді әмпирикалық	Қазақ философиясы курсының негізгі үғымдарын Қазақстан мәнмәтінімен байланыстырады. Аргументтерді әмпирикалық зерттеудің	Қазақ философиясы курсы тұжырымдамаларының Қазақстан мәнмәтінімен шектеулі байланысы. Эмпирикалық зерттеулердің дәлелдерін шектеулі колдану.	Қазақ философиясы курсы тұжырымдамаларының Қазақстан мәнмәтінімен байланысы шамалы немесе жоқ. Эмпирикалық зерттеулердің аз немесе мұлдем қолданбайды.

	зерттеудің дәлелдерімен өте жақсынегідеу (мысалы, сұхбат немесе статистикалық талдау негізінде).	дәлелдерімен күштейтеді.		
Практикалық ұсынымдар / ұсыныстар	«Қазақ философиясының сұқбат аймағы» бойынша практикалық ұсынымдар мен ұсыныстар ұсынады.	Қазақ философиясы» курсы бойынша кейбір саяси және/немесе практикалық ұсынымдарды және ұсыныстарды ұсынады	Шектеулі саясат және практикалық ұсынымдар. Ұсынымдар маныздылау емес, мүқият талдауға негізделмеген және таяз.	Саясат пен практикалық ұсынымдар аз немесе мұлдем жоқ немесе. өте төмен сападағы ұсынымдар.
Жазу, APA style	Жазу айқындықты, нақтылықты және дұрыстығын көрсетеді. APA style-ды қатаң үстанады.	Жазу айқындықты, нақтылықты және дұрыстығын көрсетеді. Негізінен APA style-ды үстанады.	Жазуда кейбір негізгі қателер бар және анықтықты жақсарту қажет. APA style-ды үстануда қателіктер бар.	Жазганы түсініксіз, мазмұнына ілесу қыын. APA style-ды үстануда көптеген қателіктер бар.

«Қазақ философиясының сұқбат аймағы»

Емтихан
(АБ 100%-ның 30%)

Критерий	«Оте жақсы» 20-25 %	«Жақсы» 15-20%	«Қанағаттау» 10-15 %
«Қазақ философиясының сұқбат аймағының» теориялары мен тұжырымдамаларын түсінуі	«Қазақ философиясының сұқбат аймағының» туралы теорияларды, тұжырымдамаларды терең түсіну.	«Қазақ философиясының сұқбат аймағының» теориялары мен тұжырымдамаларын түсініу.	«Қазақ философия аймағының» теориялары мен тұжырымдамаларын түсініу.
«Қазақ философиясының сұқбат аймағының» негізгі мәселелері туралы хабардар болу	«Қазақ философиясының сұқбат аймағының» негізгі үғымдарының Қазақстан мәннәтінімен сауатты арақатынасы. Аргументтерді эмпирикалық зерттеудің дәлелдерімен өте жақсы негіздеу (мысалы, сұхбат немесе статистикалық талдау негізінде).	«Қазақ философиясының сұқбат аймағының» тұжырымдамаларының Қазақстан мәннәтінімен байланысы бар. Аргументтер эмпирикалық зерттеудің дәлелдерімен расталады.	«Қазақ философия аймағының» тұжырымдамалары мен тәжірибелерін шектеп көрсету. Эмпирикалық зерттеудің дәлелдерін шектеулі сияқтауда.
Сынамалы зерттеулер	Тұсаукесерде сынамалы зерттеу нәтижелерін (сұхбат немесе сауалнама) өте жақсы пайдалану.	Тұсаукесерде сынамалы зерттеу нәтижелерін (сұхбат немесе сауалнама) жақсы пайдалану.	Тұсаукесерде сынамалы зерттеу нәтижелерін (сұхбат немесе сауалнама) қанағаттауда пайдалану.
Саясат ұсынысы немесе практикалық ұсынымдар / ұсыныстар	«Қазақ философиясының сұқбат аймағының» деңгейін арттыру бойынша сауатты саяси және/немесе практикалық ұсынымдар мен ұсыныстар ұсынады.	«Қазақ философиясының сұқбат аймағының» деңгейін жақсарту бойынша кейбір саяси және/немесе практикалық ұсынымдарды және ұсыныстарды ұсынады.	Шектеулі саясат және ұсынымдар. Ұсынымдар емес, мүқият талдау және таяз.
Тұсаукесер, Топтық жұмыс	Өте жақсы, тартымды тұсаукесер, визуалды эффектілердің, слайдтардың, материалдардың тамаша сапасы, көремет топтық жұмыс.	Жақсы тартымдылық, визуалды эффектілердің, слайдтардың немесе басқа материалдардың жақсы сапасы, командалық жұмыстың жақсы деңгейі.	Тартымдылық деңгейде қанағаттанарлығы, визуалды эффектілердің, слайдтардың басқа материалдардың қанағаттанарлық сапасы, командалық жұмыс.

